

Sygn. akt VIII U 703/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Elżbieta Trybulec-Czernek

Protokolant: st. sekr. sąd . Barbara Urmańska

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2013 r. w Gdańsku

sprawy R. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania R. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 22 marca 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu R. W. prawo do emerytury pomostowej od dnia 21 marca 2013r.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 703/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 marca 2013 roku organ rentowy odmówił R. W. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazano, iż ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 10-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 2 miesiące i 23 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu jako pracy w szczególnych warunkach następujących okresów zatrudnienia:

- K. W.-14 od 01.09.1980 r. do 31.05.1983 r. oraz od 01.08.1983 r. do 10.01.1985 r.

- K. W.-26 od 01.10.1985 r. do 17.04.1990 r.

- K. W.-101 od 01.09.1993 r. do 30.06.1994 r., od 01.12.1994 r. do 31.05.1995 r. oraz od 02.11.1995 r. do 31.05.1996 r.

- K. W.-81 od 01.09.2002 r. do 31.05.2003 r. oraz od 16.08.2004 r. do 12.12.2004 r.

-K. W.-82 od 10.09.1996 r. do 30.06.1998 r. oraz od 20.08.1998 r. do 30.06.1999 r. oraz od 21.08.1999 r. do 30.06.2000 r. oraz od 20.08.2000 r. do 30.06.2001 r. oraz od 21.08.2001 do 31.05.2002 r.

gdyż świadectwa wykonywania pracy zaliczanej do pierwszej kategorii zatrudnienia zawierają braki formalne (brak pieczętek, zostały wystawione po zakończeniu działalności firmy, brak powołania na załącznik 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych).

Wnioskodawca wniósł odwołanie od powyższej decyzji domagając się jej zmiany i uznania spornych okresów zatrudnienia na kutrach W.-14,26,101,81 jako pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazał, że zaświadczenia te nie posiadają pieczętek z przyczyn od niego niezależnych. Jego byli pracodawcy z powodu zlikwidowania kutrów zamknęli działalność połowową, więc żądanie zaświadczeń z pieczętkami jest nielogiczne.

W odpowiedzi na odwołanie, pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o jego oddalenie, wskazując, iż decyzja została wydana zgodnie z art. 49 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r., Nr 237, poz. 1656).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony, urodzony dnia (...), w dniu 20 lutego 2013 r. wniósł do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę pomostową.

Ubezpieczony nie pozostaje w stosunku pracy.

W toku postępowania przed ZUS ubezpieczony udowodnił 33 lata, 4 miesiące i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 2 miesiące i 23 dni stażu pracy w szczególnych warunkach.

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 22 marca 2013 roku ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej, albowiem nie udokumentował on wymaganego stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Okoliczności bezsporne, vide : akta ZUS plik II – wniosek – k. 1 – 2, karta przebiegu zatrudnienia – k. 105-106, decyzja ZUS – k. 107.

Ubezpieczony w okresie od 27.08.1980 r. do 05.09.1984 r. oraz 07.11.1984 r. do 09.01.1985 r. był zatrudniony przez właściciela K. rybackiego W.-14 H. D. jako młodszy rybak i rybak.

W powyższym okresie od 01.09.1980 r. do 31.05.1983 r. oraz od 01.08.1983 r. do 09.01.1985 r. ubezpieczony wykonywał prace rybaków morskich stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

/dowód: świadectwo pracy z dnia 10.09.1984 r. i z dnia 12.01.1985 r. –k.7 i 9 plik II akt ubezp., świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dn. 29.01.2013 r. i z dn. 29.01.2013 r. -k.8 i 10 plik II akt ubezp., zaświadczenie zrzeszenia rybaków morskich –k.31 plik II akt ubezp., zeznania świadka H. D., zeznania ubezpieczonego -k.19,21 akt sprawy/

Ubezpieczony w okresie od 01.10.1985 r. do 17.05.1990 r. był zatrudniony przez J. S. -właściciela K. rybackiego W.-26 jako starszy rybak .

W powyższym okresie od 01.10.1985 r. do 17.04.1990 r. ubezpieczony wykonywał prace rybaków morskich stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

/dowód: świadectwo pracy z dnia 04.01.1998 r.–k. 14 plik II akt ubezp., świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dn. 29.01.2013 r.-k. 15 plik II akt ubezp., zaświadczenie zrzeszenia rybaków morskich – k.31 plik II akt ubezp., zeznania świadka E. J., zeznania ubezpieczonego -k.19,21 akt sprawy/

Ubezpieczony w okresie od 01.09.1993 r. do 30.06.1994 r. , od 01.12.1994 r. do 31.05.1995 r. , od 02.11.1995 r. do 31.05.1996 r. był zatrudniony przez J. C.-właściciela K. rybackiego W.-101 na stanowisku starszego rybaka .

W powyższych okresach ubezpieczony wykonywał prace rybaków morskich stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

/dowód: świadectwo pracy z dnia 30.06.1994 r., 14.06.1995 r., 03.06.1996 r. –k. 18,20,22 plik II akt ubez., świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dn. 29.01.2013 r. –k. 19,21,23 plik II akt ubez., zaświadczenie zrzeszenia rybaków morskich –k.31 plik II akt ubez., zeznania świadka J. C., zeznania ubezpieczonego –k.19,21 akt sprawy/

Ubezpieczony w okresie od 01.09.2002 r. do 31.05.2003 r., od 16.08.2004 r. do 15.12.2004 r. był zatrudniony przez właścicieli K. rybackiego W.-81 M. F., C. S., L. D. jako rybak .

W powyższych okresach ubezpieczony wykonywał prace rybaków morskich stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

/dowód: świadectwo pracy z dnia 31.05.2003 r.,15.12.2004 r. –k. 26,29 plik II akt ubez., świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dn. 29.01.2013 r. –k. 27,30 plik II akt ubez., zaświadczenie zrzeszenia rybaków morskich –k.31 plik II akt ubez., zeznania ubezpieczonego –k.19,21 akt sprawy/

Do obowiązków ubezpieczonego jako rybaka należało przygotowanie kutra do wyjścia w morze, przygotowanie sieci, w tym jej naprawa, po przyplnięciu na łowisko – trałowanie, tj.: holowanie sieci w celu złapania ryb, wybieranie ryb z sieci, patroszenie i sortowanie ryby , następnie po zawinięciu do portu wyładowywanie ryby . Załogę kutra rybackiego stanowili szyper, motorzysta i rybak; ubezpieczony pracował jako rybak.

/dowód: zeznania świadków H. D., E. J., J. C. i ubezpieczonego – k. 19-21 akt sprawy/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach ubezpieczeniowych i niniejszej sprawy. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków H. D., J. C., E. J., które jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania korespondują z pozostałym zgromadzonym w aktach sprawy materiałem dowodowym, jak również z zeznaniami ubezpieczonego, które także zdaniem Sądu zasługiwały na wiarę.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie R. W. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r., Nr 237, poz. 1656 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5 – 12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5 – 9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5)przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6)po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Stosownie zaś do treści art. 8 ustawy o emeryturach pomostowych, pracownik wykonujący prace w szczególnych warunkach wymienione w pkt 20, 22 i 32 załącznika nr 1 do ustawy, który spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1, 4 – 7, nabywa prawo do emerytury pomostowej, jeżeli:

1) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i co najmniej 55 lat dla mężczyzn;

2) ma okres pracy w szczególnych warunkach wymienionej w pkt 20, 22 i 32 załącznika nr 1 do ustawy, wynoszący co najmniej 10 lat.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 pkt 22 do cytowanej wyżej ustawy, pracą w szczególnych warunkach jest praca rybaków morskich.

W rozpoznawanej sprawie, bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 21.03.2013 r. ukończył 55 lat, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat oraz nie pozostawał w stosunku pracy.

Przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres jego zatrudnienia na kutrach W.-14 od 01.09.1980 r. do 31.05.1983 r. oraz od 01.08.1983 r. do 10.01.1985 r.; W.-26 od 01.10.1985 r. do 17.04.1990 r.; W.-101 od 01.09.1993 r. do 30.06.1994 r., od 01.12.1994 r. do 31.05.1995 r. oraz od 02.11.1995 r. do 31.05.1996 r.; W.-81 od 01.09.2002 r. do 31.05.2003 r. oraz od 16.08.2004 r. do 12.12.2004 r.

W ocenie Sądu, fakt wykonywania przez R. W. pracy w warunkach szczególnych w spornych okresach czasu znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym (w świadectwie i zaświadczeniach byłych pracodawców o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych). Niewątpliwie został on potwierdzony i uszczegółowiony zeznaniami wnioskodawcy oraz świadków – pracodawców H. D. i J. C., tj.: właścicieli kutrów rybackich, na których ubezpieczony świadczył pracę jako rybak morski w spornych okresach zatrudnienia oraz świadka E. J. współpracownika ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia na kutrze W. 26, który pracował jako motorzysta. Wyżej wskazani świadkowie zgodnie zeznali, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako rybak morski oraz szczegółowo opisali na czym polegał charakter jego pracy, tj.: jakie czynności wykonywał jako rybak. W ocenie sądu zeznania jako spójne, logiczne i rzeczowe są wiarygodne. Z powyższymi zeznaniami oraz zgromadzonymi w sprawie dokumentami korespondują również zeznania ubezpieczonego, stąd Sąd uznał je również za wiarygodny w pełni środek dowodowy.

W tym miejscu zaznaczyć również trzeba, iż prawo do emerytury pomostowej, przysługuje wówczas, gdy ubiegający się o prawo wykonywał prace w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Decydujące znaczenie ma zatem rodzaj i wymiar wykonywanej pracy, a nie przedłożenie świadectwa pracy w szczególnych warunkach określające stanowisko pracy według wykazu i spełniającego warunki formalne, ponieważ o zaliczeniu danego rodzaju pracy do wykonywanej w szczególnych warunkach decyduje nie nazwa zajmowanego stanowiska, czy względy formalne dokumentów, ale charakter wykonywanych czynności. W tym kontekście zarzuty pozwanego odnoszące się do braków formalnych – brak pieczętek, wystawienie po zakończeniu działalności przez pracodawców- przedłożonych przez wnioskodawcę świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie powodują dyskwalifikacji wynikających z tych świadectw okresów pracy w szczególnych warunkach. Pracodawcy, którzy wystawili wspomniane świadectwa, zostali przesłuchani w charakterze świadków i potwierdzili fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy rybaka morskiego w spornych okresach, opisując szczegółowo i zgodnie charakter tej pracy. Okoliczność braku pieczętek zaś jest usprawiedliwiona faktem zakończenia przez pracodawców ich działalności gospodarczej. Trudno wymagać od podmiotu prawnego, który już nie istnieje, aby przystawiał pieczątki potwierdzające prowadzenie działalności. Trzeba w tym miejscu podkreślić, iż zgodnie z utartą praktyką i ugruntowanym orzecnictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała

Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Mając powyższe na uwadze, Sąd doszedł do wniosku, iż ubezpieczony w spornych okresach zatrudnienia na kutrach W.-14 od 01.09.1980 r. do 31.05.1983 r. oraz od 01.08.1983 r. do 10.01.1985 r.; W.-26 od 01.10.1985 r. do 17.04.1990 r.; W.-101 od 01.09.1993 r. do 30.06.1994 r., od 01.12.1994 r. do 31.05.1995 r. oraz od 02.11.1995 r. do 31.05.1996 r.; W.-81 od 01.09.2002 r. do 31.05.2003 r. oraz od 16.08.2004 r. do 12.12.2004 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach –rybaka morskiego . Sąd ograniczył się do badania powyższych okresów jako, że ich uznanie jest wystarczające do osiągnięcia stażu pracy w szczególnych warunkach (łącznie ze stażem pracy uznanym przez pozwanego – staż pracy w szczególnych warunkach wynosi 12 lat i 9 dni).

Sąd zważył, że ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury pomostowej, ponieważ osiągnął 55 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie pozostawał w stosunku pracy, a także spełnił przesłankę co najmniej 10 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach na stanowisku rybaka morskiego, o którym mowa w pkt 22 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

W konkluzji, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz cytowanych wyżej przepisów, zmienił zaskarżoną decyzję ZUS i przyznał R. W. prawo do emerytury pomostowej począwszy od 21.03.2013 r. , tj.: od dnia ukończenia przez ubezpieczonego wieku 55 lat uprawniającego do emerytury pomostowej

SSR del. Elżbieta Trybulec-Czernek